

Το στρες «τρώει» τους εκπαιδευτικούς
ΕΘΝΟΣ 4/12/2009

Ταλαιπωρούνται από ημικρανίες, υπέρταση και καρδιαγγειακές ασθένειες που οφείλονται στο εργασιακό άγχος, στην κακή συμπεριφορά των μαθητών και στην υποβάθμιση του επαγγέλματός τους

Αγχωμένοι πηγαίνουν στα σχολεία οι εκπαιδευτικοί, ενώ πλήττονται από διάφορες ασθένειες, οι οποίες οφείλονται στο έντονο εργασιακό στρες, στην κακή συμπεριφορά που έχουν οι μαθητές απέναντί τους αλλά και γιατί θεωρούν ότι βρίσκονται σε χαμηλή κοινωνική θέση και συνεπώς δεν απολαμβάνουν τον σεβασμό που τους αρμόζει. Το επάγγελμα του εκπαιδευτικού θεωρείται από τα πλέον στρεσογόνα (μαζί με αυτό της νοσοκόμας), με αποτέλεσμα μεγάλο ποσοστό εκπαιδευτικών να υποφέρει από ημικρανίες, καρδιαγγειακές ασθένειες, υπέρταση και συναισθηματική εξάντληση.

Οι κύριες πηγές «πίεσης» είναι ο εργασιακός φόρτος, ο μεγάλος αριθμός μαθητών αλλά κι η κακή συμπεριφορά προς τους δασκάλους τους. Το εργασιακό στρες είναι ένα πρόβλημα που απασχολεί τους εκπαιδευτικούς σε παγκόσμιο επίπεδο και στο πλαίσιο αυτό έγινε πριν από ένα μήνα στην Αθήνα σχετικό συνέδριο της Πανευρωπαϊκής Συνομοσπονδίας Εκπαιδευτικών, με τη συμμετοχή δασκάλων, καθηγητών και πανεπιστημιακών από όλες τις χώρες της ΕΕ. Στόχος ήταν να μελετηθούν οι αιτίες που δημιουργούν το εργασιακό στρες δασκάλων και καθηγητών, ώστε οι εκπαιδευτικές οργανώσεις να ασκήσουν πολιτικές που θα καταπολεμήσουν τις αιτίες του.

Όπως τόνισαν κατά τη διάρκεια των εργασιών του συνεδρίου οι εκπαιδευτικοί από διάφορες χώρες αλλά και από την Ελλάδα οι κυριότερες πηγές «πίεσης» είναι ο εργασιακός φόρτος και η ένταση, ο μεγάλος αριθμός των μαθητών αλλά κι η κακή συμπεριφορά προς τους δασκάλους τους. Επίσης η έλλειψη πόρων και στήριξης από τις διευθύνσεις των σχολείων, το άσχημο κλίμα του σχολείου αλλά και η χαμηλή κοινωνική θέση (τα στοιχεία προέρχονται από έρευνα του 2009).

Σε αρκετές χώρες υπάρχει σκληρό σύστημα αξιολόγησης των εκπαιδευτικών, με αποτέλεσμα, όπως τόνισαν σύνεδροι από την Εσθονία, η μισθολογική τους εξέλιξη να εξαρτάται άμεσα από την αξιολόγηση, γεγονός που τους προκαλεί έντονο στρες, ενώ πολλές φορές δέχονται και περικοπές στους μισθούς. Οσον αφορά τη χώρα μας, οι εκπαιδευτικοί διακατέχονται από στρες από τα πρώτα χρόνια της δουλειάς, αφού διαρκώς βρίσκονται σε καθεστώς ανασφάλειας (αργοπορημένος διορισμός και καθεστώς ωρομισθίων- αναπληρωτών), ενώ και στη συνέχεια οι απανωτές αλλαγές στο εκπαιδευτικό σύστημα τους προκαλούν αγωνία και φόβο, αφού επιπλέον θεωρούν ότι το σύστημα τους

απαξιώνει.

Σε κάποιες χώρες έχουν αναπτυχθεί κάποιες προσπάθειες για να αντιμετωπιστεί το άγχος των εκπαιδευτικών, αλλά συνήθως οι κυβερνήσεις ρίχνουν τις ευθύνες στους ίδιους τους εκπαιδευτικούς και δεν λαμβάνουν μέτρα για να τους βοηθήσουν. Στη Μάλτα, για παράδειγμα, υπάρχουν εκπαιδευτικοί που εργάζονται μέσα στα σχολεία και βοηθούν τους συναδέλφους τους που αντιμετωπίζουν τέτοια προβλήματα.

Στη Γαλλία προσφέρονται στους εκπαιδευτικούς φυλλάδια με πληροφορίες για την πρόληψη του στρες, ενώ στην Πολωνία υπάρχει μια εθνική τηλεφωνική γραμμή για συμβουλές και υποστήριξη των δασκάλων και των καθηγητών. Ανάλογα προγράμματα εφαρμόζει και η Φινλανδία, ώστε να εξασφαλιστεί η καλή τους υγεία.

Αναφερόμενος στο θέμα του εργασιακού στρες ο κ. Θέμης Κοτσιφάκης, μέλος του ΔΣ της ΟΛΜΕ, υπογραμμίζει ότι «ζούμε σε μια εποχή που οι κυβερνώντες διακηρύσσουν στα λόγια την αξία της εκπαίδευσης για το μέλλον της κοινωνίας. Και όμως, ενώ οι εκπαιδευτικοί θεσμοί διευρύνονται και ο ρόλος τους αναβαθμίζεται, το ίδιο το εκπαιδευτικό επάγγελμα υποβαθμίζεται συνεχώς, και σε ό,τι αφορά τη θέση των εκπαιδευτικών στη σύγχρονη κοινωνική διαστρωμάτωση και σε ό,τι αφορά το κύρος και την κοινωνική τους καταξίωση». Όπως τονίζει ο κ. Κοτσιφάκης, τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι εκπαιδευτικοί στη χώρα μας, αλλά όχι μόνο σε αυτή, συνδέονται:

α) με την οικονομική πολιτική (δαπάνες για την εκπαίδευση στο 3% του ΑΕΠ, χαμηλοί μισθοί, περικοπή ασφαλιστικών δικαιωμάτων κ.λπ.),

β) με τη νεοφιλελεύθερη εκπαιδευτική πολιτική που ασκούν οι κυβερνήσεις (ιδιωτικοποίηση, ανταγωνισμός κ.λπ.) και

γ) με τις εργασιακές συνθήκες και τις ελαστικές σχέσεις εργασίας.

Ο κ. Κοτσιφάκης παρέθεσε στοιχεία έρευνας του Πάντειου Πανεπιστημίου, όπου το 67% των ερωτηθέντων αποδίδει την κύρια ευθύνη για το καθημερινό στρες στην κακή οργάνωση

ΤΟ ΣΤΡΕΣ "ΤΡΩΕΙ" ΤΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

Συντάχθηκε απο τον/την administrator

Τρίτη, 22 Δεκέμβριος 2009 15:21 - Τελευταία Ενημέρωση Τρίτη, 12 Ιανουάριος 2010 19:36

και λειτουργία του εκπαιδευτικού συστήματος, ενώ το 57% αισθάνεται εξάντληση στη διάρκεια της εργασίας και το 53% θα ήθελε να την αλλάξει αν μπορούσε. Από την άλλη, το 55% κρίνει την οικοδόμηση μιας γόνιμης σχέσης ανάμεσα στον δάσκαλο και τον μαθητή ως τη μεγαλύτερη δυσκολία στο επάγγελμά τους.

ΝΙΚΟΛ. ΤΡΙΓΚΑ

ntriga@pegasus.gr

Σε εμβρυακό επίπεδο η υποστήριξη
Παύλος Χαραμής, πρόεδρος Κέντρου Μελετών ΟΛΜΕ

Οι διαδικασίες εντοπισμού και αξιολόγησης των στρεσογόνων παραγόντων στην ελληνική εκπαίδευση είναι σε εμβρυακό επίπεδο, ενώ τα συστήματα ουσιαστικής επιστημονικής υποστήριξης των εκπαιδευτικών που κινδυνεύουν από το εργασιακό στρες ουσιαστικά είναι ανύπαρκτα. Στόχος μας είναι τα ζητήματα αυτά να ενταχθούν στο πλαίσιο συλλογικών διαπραγματεύσεων με το κράτος, να αποκτήσουν υπόσταση και να συνδεθούν τα προβλήματα του στρες με τα γενικότερα προβλήματα της εκπαίδευσης, τα οποία την κρατούν υποβαθμισμένη.